

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6297/2021
09.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радослав Тадић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., чији је пуномоћник Зоран Павловић, адвокат из ..., ради исплате по тужби и утврђења по противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6517/20 од 01.07.2021. године, у седници од 09.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6517/20 од 01.07.2021. године, у ставу трећем изреке у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Ваљеву П 40/19 од 31.08.2020. године у ставу трећем изреке у односу на тужену ББ, у ставу четвртном и шестом ставу у односу на тужену ББ.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 6517/20 од 01.07.2021. године у делу става првог изреке којим је потврђено решење о трошковима парничног поступка из става шестог изреке првостепене пресуде у односу на тужену ГГ.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против другостепене пресуде у ставу другом изреке.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ваљеву П 40/19 од 31.08.2020. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и тужени ВВ је обавезан да тужиоцу на име дуга исплати 25.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 01.04.2011. године до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужени ВВ обавезе на исплату дуга преко износа досуђеног ставом првим изреке са припадајућом законском затезном каматом, и у делу којим је тражена исплата законске затезне камате на износ од 25.000 евра за период од 01.10.2010. године до 31.03.2011. године. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев да се тужене ББ и ГГ обавезу да солидарно са туженим ВВ тужиоцу исплате 43.000 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом. Ставом четвртим изреке усвојен је противтужбени захтев и утврђено да је апсолутно ништав Уговор о купопродаји

непокретности оверен код Првог основног суда у Београду Ов ../2010 од 19.03.2010. године, што је тужилац дужан признати и трпети. Ставом петим изреке тужени ВВ је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 156.660,00 динара. Ставом шестим изреке тужилац је обавезан да туженима ББ и ГГ накнади трошкове поступка у износу од 344.475,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6517/20 од 01.07.2021. године, ставом првим изреке одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог ВВ и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом, четвртном, петом и шестом изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке тако што је тужени ВВ обавезан да тужиоцу на досуђени износ од 25.000 евра плати камату по стопи коју утврђује Европска централна банка почев од 01.04.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате по стопи прописаној Законом о затезној камати, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. У преосталом делу става првог изреке првостепена пресуда је потврђена и одбијена жалба туженог ВВ. Ставом трећим изреке укинута је првостепена пресуда у делу става трећег изреке којим је одбијен тужбени захтев у односу на тужиљу ГГ, а у преосталом делу става трећег изреке првостепена пресуда је потврђена и жалба тужиоца одбијена као неоснована.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени ВВ су закључили усмени уговор о зајму по основу кога је тужилац туженом позајмио 25.000 евра са роком враћања до 31.03.2011. године и уговореном каматом по стопи од 5% месечно. Као средство обезбеђења зајма, тужилац је као купац са туженом ББ, супругом туженог ВВ као продавцем, закључио уговор о купопродаји стана у Београду, за купопродајну цену од 60.000 евра. Уговор је оверен 19.03.2010. године. Према наведеном уговору о купопродаји, продавац има право да до 31.03.2011. године раскине уговор уз истовремено враћање целокупног новчаног износа који је примио од купца. Приликом овере уговора, тужилац је на име зајма дао туженом ВВ, преко његове супруге, износ од 10.000 евра који је у уговору означен као капара. Дана 23.03.2010. године тужилац је туженом исплатио 10.000 евра које му је лично предао. Дана 01.10.2010. године тужилац је туженом позајмио још 5.000 евра, које му је предао преко сведока ДД. Тужени је тужиоцу на име уговорене камате по основу усменог уговора о зајму исплатио 1.130 евра, након чега је престао са плаћањем и у уговореном року нити накнадно није му платио износ главнице.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право у делу којим је одбијен тужбени захтев да се тужена ББ солидарно са туженим ВВ обавезе да тужиоцу исплати 43.000 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом, и у делу којим је усвојен противтужбени

захтев и утврђена ништавост уговора о купопродаји непокретности овереног 19.03.2010. године.

Наиме, у поступку је утврђено да спорни усмени уговор о зајму није закључен између тужиоца и тужене ББ, већ је зајмопримац био само њен супруг, тужени ВВ. Новчани износ од 10.000 евра, који је дат туженој ББ приликом овере спорног уговора о купопродаји непокретности заправо је дат њеном супругу на име зајма, па је правилан закључак нижестепених судова да тужилац неосновано од тужене ББ потражује исплату остатка купопродајне цене по основу уговора о купопродаји.

Правилно је такође у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је усвојен противтужбени захтев и утврђена ништавост уговора о купопродаји непокретности овереног 19.03.2010. године. Наиме, у поступку је утврђено да је овај уговор закључен као средство обезбеђења потраживања из усменог уговора о зајму, па је правилан закључак другостепог суда да се ради о фиктивном уговору, јер није закључен са намером преноса права својине на непокретности, већ је уговор требао да послужи као средство обезбеђења потраживања тужиоца према туженом ВВ по основу уговора о зајму. На овај закључак указује и чињеница да купопродајни уговор није у целости испуњен, јер тужилац није исплатио купопродајну цену наведену уговором, није тражио предају у посед стана који је био предмет тог уговора, нити је поднео захтев за пренос права својине у јавним књигама. Зато је правилан закључак нижестепених судова да се ради о ништавом уговору у смислу члана 103. у вези чл. 51. став 1. и 52. став 2. Закона о облигационим односима.

Наводима ревизије којима се истиче да је тужбени захтев основан и у односу на тужену ББ, као уговорну страну из уговора о купопродаји, нису основани из разлога што је утврђено да је наведени уговор о купопродаји апсолутно ништав јер је закључен као средство обезбеђења зајма, и да износ од 10.000 евра који је тужена примила од тужиоца није био део купопродајне цене, већ исплата по основу уговора о зајму, учињена њеном супругу. Зато је одлучено као у ставу првом изреке, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Ревизијом тужиоца основано се указује да тужилац није могао бити обавезан да туженој ГГ накнади трошкове парничног поступка. Наиме, нижестепеним пресудама одлучивано је о тужбеном захтеву тужиоца да се солидарно на исплату обавезу тужени ВВ и ББ, а тужена ГГ је била обухваћена евентуалним тужбеним захтевом о коме првостепени суд није одлучивао, па самим тим тужилац није у обавези да овој туженој накнади трошкове парничног поступка. Зато је укинута решење о трошковима парничног поступка из става шестог изреке првостепене пресуде у односу на тужену ГГ, као и другостепена пресуда у делу става првог изреке којим је потврђен наведени део првостепене пресуде.

Ревизија тужиоца није дозвољена против другостепене пресуде у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке, којим је тужбени захтев одбијен за износ од 18.000 евра.

Наиме, наведени износ је испод ревизијског цензуса од 40.000 евра из члана 403. став 3. ЗПП, па ревизија у овом делу није дозвољена.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу трећем изреке, на основу члана 413. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић